

MINISTERUL PUBLIC

PARCHETUL DE PE LĂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

CABINET PROCUROR GENERAL

ORDIN nr. 59

din 09 aprilie 2021

în vederea eficientizării anchetelor în cauzele
în care agenții statului sunt cercetați pentru fapte de rele tratamente
comise în legătură cu îndeplinirea atribuțiilor profesionale

Având în vedere obligațiile Ministerului Public în relațiile de cooperare cu:

- Comitetul Miniștrilor Consiliului Europei, în cadrul procedurilor de monitorizare a executării hotărârilor CEDO *Soare și alții, Gheorghe Cobzaru etc. împotriva României* (CM/Notes/1294/H46-21), transmiterea planului de acțiune pentru executarea hotărârii CEDO Lingurar împotriva României (DH-DD(2020)198);
- FRA – Agenția Europeană pentru Drepturi Fundamentale, (rapoartele anuale privind drepturile fundamentale, monitorizarea returnării forțate a migranților – infracțiunile săvârșite de agenții de forță în cadrul acestor proceduri);
- CPT – Comitetul European pentru Prevenirea Torturii, efectuarea de vizite și elaborarea unor rapoarte multianuale privind locurile de detenție;
- Avocatul Poporului, referitor la situația unor persoane aflate în custodia statului;
- Ministerul Afacerilor Externe, transmiterea unor date statistice dezagregate referitoare la respectarea drepturilor omului, planuri de acțiune necesare susținerii candidaturii României în cadrul organismelor internaționale ce au ca obiect protecția și promovarea drepturilor omului;
- Organisme internaționale și parteneri externi, rapoarte independente de monitorizare a respectării drepturilor omului,

Văzând și Nota nr. 1176/V-3//2015 din 2.10.2015 și Nota nr. 322/II-7/2021 din 09.04.2021 ale Serviciului de îndrumare și control,

Întrucât constatările privind cerințele unei anchete efective sunt încă actuale,

Ținând seama de necesitatea de a institui aceeași monitorizare și pentru cauzele în care polițiști, lucrători de penitenciare sau jandarmi utilizează arme, iar infracțiunea primește o încadrare juridică din capitolele infracțiunilor contra vieții sau a infracțiunilor contra integrității corporale sau sănătății, precum și de necesitatea de a coordona activitatea de criminalistică în materie,

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTITIE
CABINET PROCUROR GENERAL

Pentru eficientizarea activității în domeniul prevenirii și combaterii faptelor de rele tratamente comise de agenții de ordine publică ai statului (polițiști, jandarmi, personalul Administrației Naționale a Penitenciarelor),

În temeiul art. 70 alin. (1), alin. (2) și art. 76 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

DISPUN:

Art. 1

(1) În cadrul Ministerului Public vor fi monitorizate cauzele având ca obiect infracțiunile prevăzute de art. 280, art. 281, art. 282 și art. 296 Cod penal, comise de polițiști (Ministerul Afacerilor Interne), funcționari publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare (Administrația Națională a Penitenciarelor) și/sau jandarmi, în exercitarea atribuțiilor de serviciu.

(2) În cadrul Ministerului Public vor fi monitorizate cauzele având ca obiect infracțiunile contra vieții sau infracțiunile contra integrității corporale sau sănătății comise prin folosirea unor arme, în sensul art. 179 Cod penal, de către polițiști (MAI), funcționari publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare (ANP) și/sau jandarmi, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, indiferent de încadrarea juridică reținută și indiferent dacă intră sau nu în concurs cu vreuna dintre infracțiunile de la alin. (1).

Art. 2

(1) Parchetele de pe lângă curțile de apel, cu excepția Parchetului de pe lângă Curtea de Apel București, vor dispune, în vederea efectuării urmăririi penale, preluarea cauzelor de la art. 1 alin. (1), dacă făptuitorul are grad profesional de ofițer.

(2) Parchetul de pe lângă Curtea de Apel București va dispune preluarea, în vederea efectuării urmăririi penale, a cauzelor de la art. 1 alin. (1), dacă făptuitorul are grad profesional de ofițer și dacă:

- a) victima se afla în custodia statului la momentul săvârșirii faptei;
- b) victima prezintă leziuni traumatice obiectivate prin acte medicale sau medico-legale.

Art. 3

(1) Parchetele de pe lângă tribunale, cu excepția Parchetului de pe lângă Tribunalul București, vor dispune, în vederea efectuării urmăririi penale, preluarea cauzelor de la art. 1 alin. (1), dacă făptuitorul are grad profesional de subofițer.

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASATIE ȘI JUSTITIE
CABINET PROCUROR GENERAL

(2) Parchetul de pe lângă Tribunalul București va dispune, în vederea efectuării urmăririi penale, preluarea cauzelor de la art. 1 alin. (1), dacă făptuitorul are grad profesional de subofițer și dacă:

- c) victima se afla în custodia statului la momentul săvârșirii faptei;
- d) victima prezintă leziuni traumatice obiectivate prin acte medicale sau medico-legale.

(3) Parchetele de pe lângă tribunale, inclusiv Parchetul de pe lângă Tribunalul București, vor prelua dosarele care au ca obiect infracțiunile de la art. 1 alin. (2), dacă infracțiunea sesizată nu le atrage competența materială.

Art. 4

La nivelul fiecărui parchet de pe lângă curte de apel și de pe lângă tribunal, procurorul general sau prim-procurorul, după caz, va desemna cel puțin un procuror care va efectua cu precădere activitatea de urmărire penală în cauzele de la art. 1.

Art. 5

(1) Conducerile parchetelor de pe lângă curțile de apel vor desemna câte un procuror în vederea realizării monitorizării modului în care se desfășoară anchetele în cauzele de la art. 1, atât la nivelul unităților proprii, cât și la nivelul parchetelor de pe lângă tribunalele aflate în raza de competență.

(2) Pentru monitorizarea dosarelor, aspecte cantitative și calitative, vor fi întocmite fișele din Anexa 1 de către parchetele care au dosarele în lucru. Fișele vor fi trimise procurorului desemnat conform alin. (1) la termenele stabilite de acesta în funcție de volumul de activitate înregistrat în materie.

(3) Pentru datele statistice centralizate vor fi avute în vedere Anexele 2-4.

(4) Monitorizarea aspectelor calitative va urmări reperele CEDO cu privire la cerințele unei anchete efective: modul de sesizare, dacă ancheta a fost efectuată de un organ independent (urmărirea proprie, ce acte procedurale au fost delegate, care a fost organul de cercetare penală delegat), dacă ancheta a fost aptă să conducă la identificarea vinovaților și la pedepsirea acestora (audierea persoanei vătămate, conservarea mijloacelor de probă, administrarea tuturor probelor care pot duce la aflarea adevărului etc.), termenul de soluționare a cauzei de către procuror, comunicarea soluției, care au fost motivele infirmării/desființării soluției, calitatea motivării soluției procurorului.

(5) Parchetele de pe lângă curțile de apel vor verifica dosarele atunci când este posibil și procurorul desemnat conform alin. (1) apreciază ca necesară această verificare.

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASATIE ȘI JUSTITIE
CABINET PROCUROR GENERAL

(6) Toate parchetele care adoptă soluții în acest tip de cauze vor comunica, de îndată, parchetului de pe lângă curtea de apel corespunzător ordonanțele prin care se dispune soluții sau se dispune infirmarea, acordurile de recunoaștere a vinovăției, hotărârile judecătorești pronunțate.

(7) La solicitarea procurorului desemnat conform alin. (1), parchetele vor comunica și alte tipuri de acte ori informații apreciate ca necesare pentru monitorizare.

Art. 7

(1) Dacă sesizarea are în vedere vreuna dintre infracțiunile de la art. 1 alin. (1), parchetul de pe lângă judecătoria va informa, imediat după înregistrarea dosarului, parchetul care urmează să dispună preluarea conform prezentului ordin.

(2) Dacă sesizarea are în vedere vreuna dintre infracțiunile de la art. 1 alin. (2), parchetul de pe lângă judecătoria va informa, imediat după înregistrare, parchetul de pe lângă tribunal.

(3) Parchetele de pe lângă tribunale, după înregistrarea sau, după caz, preluarea cauzelor, vor informa parchetele de pe lângă curțile de apel, indiferent dacă infracțiunea este dintre cele de la art. 1 alin. (1) sau dintre cele de la art. 1 alin. (2).

(4) Dacă sesizarea are în vedere vreuna dintre infracțiunile de la art. 1 alin. (2), parchetul de pe lângă tribunal va informa, imediat după înregistrarea cauzei sau preluarea acesteia, Secția de urmărire penală și criminalistică.

Art. 8

(1) Secția de urmărire penală și criminalistică va proceda conform art. 22 alin. (1) lit. b), d), g) și/sau h) din Regulamentul de ordine interioară, prin intermediul Biroului de criminalistică.

(3) Secția de urmărire penală și criminalistică va întocmi anual o informare cu privire la propria activitate în materie, desfășurată conform alin. (1).

Art. 9

Parchetele de pe lângă curțile de apel și Parchetul Militar de pe lângă Curtea Militară de Apel vor întocmi anual o informare care va avea conținutul prevăzut în Anexa 5.

Art. 9

(1) Informările anuale întocmite conform art. 8 și art. 9 și anexele acestora, vor fi trimise la Serviciul de îndrumare și control până la 15 februarie.

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALȚA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

(2) Serviciul de îndrumare și control va întocmi o analiză a activității Ministerului Public în materie până la 15 martie.

Art. 10

(1) Ordinul se aplică în mod corespunzător și parchetelor militare.

(2) Serviciul de îndrumare și control din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția de urmărire penală și criminalistică, parchetele de pe lângă curțile de apel, inclusiv Parchetul Militar de pe lângă Curtea Militară de Apel, parchetele de pe lângă tribunale și tribunale militare, parchetele de pe lângă judecătorii vor lua măsurile necesare pentru aducerea la îndeplinire a dispozițiilor prezentului ordin.

(3) Anexele 1-5 fac parte din ordin.

(4) Pentru cauzele prevăzute de art.1 alin. (2) aflate în lucru la data intrării în vigoare a ordinului și cele soluționate până la această dată, fișele potrivit Anexei 1 vor fi întocmite până la data de 15.07.2021.

(5) Se abrogă Ordinul nr. 214/2015 din 08.10.2015 și Ordinul nr. 8/2016 din 19.01.2016. Referirile la Ordinul nr. 214/2015 din alte ordine se consideră a fi făcute la prezentul ordin.

(6) Serviciul de îndrumare și control va comunica ordinul parchetelor.

(7) Ordinul intră în vigoare la data de 15.04.2021.

PROCUROR GENERAL,

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASATIE ȘI JUSTITIE
CABINET PROCUROR GENERAL

ANEXA 1

Fișa dosarului

Data fișei

1.	Parchetul, nr. dosar, data înregistrării	
2.	Situația de fapt pe scurt	
3.	Încadrarea juridică din începerea de urmărire penală, numele, prenumele și calitatea făptuitorului (precizați și unitatea din care făcea parte la data faptei)	
4.	Modul de sesizare	
5.	Acte procedurale efectuate prin delegare (vor fi enumerate doar categoriile de acte)	
6.	Organul de cercetare penală delegat (unitatea în care își desfășoară activitatea)	
7.	Audierea persoanei vătămate (da sau nu)	
8.	Conservarea mijloacelor de probă/Administrarea tuturor probelor care pot duce la aflarea adevărului/soluționarea cererilor cf. art. 100 alin. (3) CPP (detalii, după caz)	
9.	Efectuarea în continuare a urmăririi penale (data/infracțiunea)	
10.	Punerea în mișcare a acțiunii penale (data/infracțiunea)	

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNCĂ ÎNALTA CURTE DE CASATIE ȘI JUSTITIE
CABINET PROCUROR GENERAL

11.	Soluția, data și temeiul acesteia	
12.	Comunicarea soluției persoanei vătămate (da sau nu)	
13.	Opinia PCA cu privire la calitatea motivării	
14.	Infirmarea/desființarea soluției/restituire/respingere/achitare, (nr. dosar, nr. hotărâre, temei, motive pe scurt, actele de urmărire penală indicate etc.)	
15.	Dacă după infirmare/desființare au fost efectuate actele de urmărire penală indicate (da sau nu)	
16.	Hotărârea pronunțată de instanță în caz de respingere a plângerii, condamnare, admitere a acordului, confirmarea ordonanței de renunțare la urmărirea penală (nr. dosar, nr. hotărâre, pedeapsa principală, pedepse complementare și accesorii, alte obligații de natură penală impuse inculpatului)	
17.	Termen de soluționare rezonabil (da sau nu, în funcție de circumstanțele cauzei; precizați motivele doar dacă de la înregistrare până la soluționare au trecut mai mult de 12 luni)	
18.	Observații	

Modelul de fișă poate fi adaptat la stadiul dosarului.

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASATIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

ANEXA 2

Situația statistică a persoanelor și a infracțiunilor¹ în dosarele soluționate

Parchetul	Infracțiunea	Calitatea persoanei	Trimitere în judecată	ARV	Renunțare la urmărirea penală	Clasare
	art. 280	Polițist				
		Lucrător de penitenciare				
		Jandarm				
	art. 281	Polițist				
		Lucrător de penitenciare				
		Jandarm				
	art. 282	Polițist				
		Lucrător de penitenciare				
		Jandarm				
	art. 296	Polițist				
		Lucrător de penitenciare				
		Jandarm				
	Infracțiunea de la art. 1 alin. (2) din Ordin ²	Polițist				
		Lucrător de penitenciare				
		Jandarm				
	Infracțiunea de la art. 1 alin. (2) din Ordin ³	Polițist				
		Lucrător de penitenciare				
		Jandarm				

Anexa se completează de parchetele care soluționează astfel de dosare. Datele centralizate la nivelul parchetului de pe lângă curtea de apel vor fi prezentate în informarea anuală. Se vor anexa la informarea anuală tabelele completate de parchetele de pe lângă curțile de apel și de parchetele din subordine pentru activitatea proprie.

¹ Se numără persoanele și infracțiunile cărora li se aplică art. 1, în dosare soluționate în anul pentru care se face raportarea prin una dintre soluțiile din tabel (fără poziții închise în R4 prin declinare, preluare, reunire etc.). Dacă o persoană a săvârșit două infracțiuni în concurs, se marchează două intrări în tabel (reunirea este facultativă, persoana ar fi putut fi cercetată în două dosare, e important numărul de infracțiuni).

² Se indică articolul din Codul penal reținut pentru infracțiunea care se încadrează în dispozițiile art. 1 alin. (2) din Ordin.

³ Se adaugă rânduri în tabel, dacă e necesar.

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LĂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTITIE
CABINET PROCUROR GENERAL

ANEXA 3

Situația statistică a persoanelor și infracțiunilor în dosarele aflate în lucru în cursul anului de raportare⁴

Parchetul	Infracțiunea	Calitatea persoanei	De soluționat la 01.01.	Intrate în cursul perioadei	Rămase de soluționat la 31.12.
	art. 280	Polițist			
		Lucrător de penitenciare			
		Jandarm			
	art. 281	Polițist			
		Lucrător de penitenciare			
		Jandarm			
	art. 282	Polițist			
		Lucrător de penitenciare			
		Jandarm			
	art. 296	Polițist			
		Lucrător de penitenciare			
		Jandarm			
	Infracțiunea de la art. 1 alin. (2) din Ordin	Polițist			
		Lucrător de penitenciare			
		Jandarm			
	Infracțiunea de la art. 1 alin. (2) din Ordin	Polițist			
		Lucrător de penitenciare			
		Jandarm			

Anexa se completează de parchetele care soluționează astfel de dosare. Datele centralizate la nivelul parchetului de pe lângă curtea de apel vor fi prezentate în informarea anuală. Se vor anexa la informarea anuală tabelele completate de parchetele de pe lângă curțile de apel și de parchetele din subordine pentru activitatea proprie.

⁴ Vezi notele de la Anexa 2

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTITIE
CABINET PROCUROR GENERAL

ANEXA 4

Date referitoare la dosare

Parchetul	Nr. dosare de soluționat	Nr. dosare rămase de soluționat	Nr. dosare soluționate, din care:				Observații
			Rechizitoriu	ARV	Renunțare la urmărirea penală	Clasare	

ANEXA 5

Informarea anuală

Informarea anuală va cuprinde:

1. Volumul de activitate, raportat la infracțiuni, soluții, calitatea faptuitorilor, dosare.
2. Mențiuni cu privire la activitatea de preluare a cauzelor.
3. Mențiuni cu privire la procurorii desemnați și la respectarea repartizării conform specializării.
4. Soluțiile de trimitere în judecată, acorduri de recunoaștere a vinovăției și renunțarea la urmărirea penală, prezentarea fiecărui caz în parte, pe scurt.
5. Legalitatea soluțiilor, prezentarea situațiilor în care s-a dispus infirmarea/desființarea soluției; mențiuni cu privire la aducerea la îndeplinire a activităților dispuse; hotărâri date de judecătorul de cameră preliminară în temeiul art. 346 alin. (3) din Codul de procedură penală, respingerea cererii de confirmare a renunțării la urmărirea penală, achitare. Prezentarea fiecărui caz, pe scurt.
6. Aprecieri cu privire la respectarea standardelor CEDO, pentru fiecare reper (aspectele calitative urmărite în procesul de monitorizare).
7. Hotărârile pronunțate și hotărârile rămase definitive în perioada analizată: condamnare, admitere acord, admiterea cererii de confirmare a renunțării la urmărirea penală. Prezentarea fiecărui caz, pe scurt, raportat la aspectele penale ale hotărârilor.
8. Concluzii și eventuale propuneri.

Observații:

- ținând seama de prevederile art. 7 din Ordinul nr. 144/2017, la dosarele prezentate conform celor de mai sus se vor face mențiuni privind victima, numai dacă aceasta se află într-una dintre situațiile prevăzute la art. 2. Nu se va proceda la o dublare a analizelor, ci doar se va marca faptul că dosarul respectiv este supus unei duble monitorizări;
- acesta este un conținut minim al informării; pot fi adăugate orice alte informații pe care procurorii desemnați în temeiul art. 5 alin. (1) le apreciază ca fiind necesare;
- informarea poate fi însoțită și de alte anexe pe care procurorii desemnați în temeiul art. 5 alin. (1) le apreciază ca fiind necesare;
- Secția de urmărire penală și criminalistică va avea în vedere propria activitate.